

Фолклорно обучение или посвещение

Анна Щърбанова

(Резюме)

Темата за фолклор и обучение днес фокусира един много сериозен проблем – за неразбирането, което се поражда при говоренето за привидно едни и същи неща на „различни езици“, от различни гледни точки. В статията се уточняват позициите, от които говорим за *фолклорно обучение*, *фолклорен танц* и *посветителна обредност*.

Предаването на танцувалното умение не се разграничава от цялостното обучение в културата на общността, в нейната обредна и празнична система. Преминаването през посветителните обреди е именно школата за обучение във формите на телесно поведение, възприето от локалната общност на традиционното общество.

Подготовката за лазаруване и коледуване е това, което можем да наречем условно фолклорно обучение при обредното танцуване. Посветителната обредност в традиционната култура не се свежда само до лазаруване и коледуване, които възприемаме като емблематични именно защото легитимират зрелостта на момата и ергена. То е сложно разгърнат комплекс, в който всяка локална общност преосмисля и пренарежда елементите от светогледен и технологичен порядък по свой начин. Това поражда огромното разнообразие от варианти, които на пръв поглед не само не се подчиняват на някаква обща логика, но и си противоречат.

Темата се разглежда въз основа на подбор от теренни материали, свързани с усвояването на фолклорната танцова култура от цяла България. При анализиране на обредните игри от различните райони на България се наблюдават различни варианти и степени на въвеждането на детето в света на възрастните, които се изразяват в различните обредни роли, които те изпълняват през своя житейски път.